

El Teatre, en majúscules, és un art que ens ha acompanyat des dels inicis de la nostra història. Ja els grecs i els romans se servien d'aquest gènere per difondre la cultura i el pensament a la ciutadania. Al llarg dels temps, aquest art, tot servint-se d'una realitat emmascarada (la "ficció"), ha estat el mirall i l'eina de transmissió de les idees i les concepcions més diverses; ha estat, i per què no dir-ho, el mitjà pel qual hem après a reinventar la vida.

Entès com a model de formació del coneixement, el teatre és bàsic en la formació de les persones. Per aquest motiu, assistir a una representació teatral té un valor educatiu de primer ordre. L'observació reflexiva que ens proposa qualsevol peça teatral força l'espectador –en el més bon sentit de la paraula– a absorbir aquella realitat i a plantejar-se si el seu comportament seria el mateix en la realitat que ell viu. Aquest efecte catàrtic i de reflexió, tan saludable per a tothom, és encara més necessari en els joves i en la construcció de les personalitats de cadascun.

El teatre estimula el diàleg –essència de qualsevol peça teatral–, el pensament i les emocions (la ràbia, la tristesa, la pena, l'alegria, etc.). Ensen-

ció permanent i que cal apropar als joves per exercitar les seves ments i les seves emocions. A més a més, amb el teatre s'interrelacionen conceptes, llenguatges i fets diversos, i sempre en "temps real", plantejat com una trobada "en viu" entre persones.

El teatre és, en definitiva, una experiència inèdita per a totes les edats que ofereix tot un ventall de reflexions i motivacions a l'espectador atent. És per això que cal treballar-lo des de les escoles per complementar, així, l'educació i la formació dels joves com a persones lliures de pensament. És així com complementa la base de la tasca educativa de les escoles per entendre la condició humana i per "obrir finestres" que estimulin els joves a ampliar horitzons de pensament i de sentiments.

Sergi Belbel, autor teatral i director artístic del Teatre Nacional de Catalunya

ya, en el sentit més acadèmic, però també entreté, ja que es planteja com un "divertimento". Tot això són valors que han de formar part d'una educa-

Aquest any, *Platea Jove* organitza i presenta una sèrie d'espectacles, especialment per a adolescents, tot i que són aptes per a tots els públics. Gràcies a *Platea Jove* els joves de Manresa disposem de l'oportunitat de poder anar al teatre a preus assequibles.

Nosaltres vam presenciar una d'aquestes obres, amb l'entrada facilitada per l'escola, anomenada "*Dukkun. La Banda del Surdo*". La banda es va formar fa 10 anys i són gironins. Bàsicament representen espectacles sense interrupcions i interpreten ritmes amb instruments de percussió com el tambor, la bateria o la guitarra però també amb instruments peculiars com ara el tubòfon (instrument fet amb tubs de canonades creat per ells). Són instruments de baix cost econòmic que

inventen o copien d'altres grups.

Tots els sons de l'espectacle són originals, no n'hi ha cap d'enregistrat. Alguns sons que ens van sorprendre molt van ser, per exemple, quan van reproduir el cant dels ocells, el soroll del vent o el soroll de l'aigua. El so del vent el reproduïen amb una mena de pot de iogurt gran amb una molla que en estibar-la produïa la remor.

Després de l'espectacle vam parlar amb un dels components del grup, l'Aniol Casadevall. Ens va explicar que han muntat la banda perquè els apassiona la música i no els importa a quin lloc i en quins recintes actuar.

El grup està format per dues noies i sis nois. Una de les noies és la que canta i la resta del grup és encarregat del so.

Ens va agradar molt i vam trobar molt original la manera com aconseguien els sons i els instruments casolans que duïen.

Gisela Muñoz i Alicia Labajos, 3r ESO B

Cada vegada més, els experts recomanen el teatre com a eina per adquirir habilitats acadèmiques i socials. Intel·lectuals com Sebastià Serrano, autors com Sergi Belbel, cursos d'intel·ligència emocional adreçats a docents i professionals... recomanen fer teatre.

Nosaltres fa molts anys que hem apostat pel teatre. Des de parvulari fins a l'ESO els nostres alumnes viuen el teatre com a part integrant de la seva formació humana i acadèmica. Però també aprenen a fer decorats, a muntar escenaris, a maquillar-se, a tenir recursos per vestir-se amb la mínima despesa, a buscar atrezzo... En definitiva, treballen en equip per a una empresa comuna.

Aquí teniu un resum de les seves vivències:

El nostre teatre a l'escola

Els que fa anys que venim a aquesta escola recordem el bon ambient teatral des de sempre. A segon de primària ja vam fer Els Pastorets. Els vam anar a representar en una residència d'avis i van gaudir molt. Durant tres anys, anàvem al Concert de Nadal veient com els de 6è feien els Pastorets. Teníem moltes ganes que arribés aquest moment, mentre apreníem a parlar en un escenari gràcies als poemes que recitàvem. I quan vam arribar a 6è...quina emoció! Per fi seríem els protagonistes; per fi sentiríem cantar als altres mentre nosaltres actuàvem!. Va ser esplèndid.

A l'ESO el teatre és diferent. Durant un trimestre de 1r i 2n preparem una obra. "El mercader de Venècia" de W. Shakespeare a 1r i "Miles gloriosus" de Plaute a 2n. És una gran experiència perquè tot el grup classe treballem conjuntament. Tothom aporta el millor de si mateix. Tots hem de treballar bé perquè l'èxit de l'obra depèn de tots. A 3r, els de francès i els del grup de teatre també fan obres, però això ho explicaran ells mateixos.

Jordi Bayona i Jaume Noguera, 3r ESO C

El muntatge d'escenaris: escola d'oficis

En qualsevol teatre hi ha uns tècnics que munten i desmunten l'escenari per a cada obra. A l'escola, aquests tècnics som nosaltres mateixos. Cada vegada que hi ha una obra de teatre, el professor de tecnologia, el Joan Arnau, agafa un grup de "voluntaris" per anar a fer aquesta feina. A nosaltres ens ha tocat força vegades. És una tasca complexa i ara ja ho dominem. Però hem hagut de treballar per aprendre-ho. En total són 11 processos: posar la moqueta per protegir el parquet, carregar els taulons i les potes i disposar-los sobre la moqueta, collar bé les potes, col·locar-les en la posició correcta, comprovar (des de sota si cal) que les potes estiguin anivellades, assegurar l'escenari, col·locar els calaixos i les escales, instal·lar els cables per poder passar el teló, penjar els decorats que ha dissenyat el Salvador Plans, muntar els focus i tota la instal·lació elèctrica i endreçar-ho tot. L'endemà de l'obra, tot al revés! Porta molta feina, però és una satisfacció veure com tot funciona, també, gràcies a la nostra aportació.

Joan Rincón i Roger Terme, 4r ESO A

Els apuntadors: escola d'atenció

La feina d'apuntadors està amagada però és molt important. Nosaltres dues hem estat apuntadores amb els nostres companys de les altres classes i hem rebut la seva ajuda quan hem actuat. Es passen molts nervis abans de començar l'obra. Se sent la responsabilitat que una part de l'èxit depèn de nosaltres. Creiem que els apuntadors donen confiança als actors. Molta gent no sap que a l'escola hi ha una persona que ha treballat molts anys d'apuntador: el senyor Prat.

Hem parlat amb ell perquè ens expliqui la seva experiència:

- Durant quant temps es va dedicar a fer d'apuntador?

Vaig començar el 1963 fins el 2006

l'any passat. No ho feia sempre, només quan m'ho demanaven. Ho feia als Carlins on canviaven cada setmana una obra i els actors tenien molt difícil memoritzar els textos.

- Qui el va introduir en aquest món?

Als onze anys ja vaig començar en el món de la comèdia, fent teatre. L'1 de novembre de 1963 (abans de anar a la mili) vaig deixar de fer teatre i vaig passar a ser apuntador.

- Estava nerviós abans de l'actuació?

Sí, però una hora o una hora i mitja abans em tancava al camerino, sol, repassant el paper.

- Li agradava? Per què ho va deixar?

Molt. Però va arribar un moment que no hi havia prou activitat. Ara encara em criden quan hi ha alguna cosa es-

pecial i m'agrada col·laborar-hi.

- Creu que la feina dels apuntadors és important per als actors?

Sí, però abans era diferent que ara, ja que les obres han canviat molt.

Abans d'acabar ens ha deixat la veu de l'experiència:

- "L'apuntador ha de manar!"

- "El poc que sé de català ho vaig aprendre amb el teatre."

- "El teatre és art i l'art és cultura."

Marta Perramon i Laura Sala, 2n ESO

...segueix pàg. anterior "A l'Escola fem teatre"

Els decorats: escola d'art

Nosaltres i quatre companys més vam ajudar el Salvador Plans a fer els decorats per a *Mar i Cel*. Ell els va començar i era impressionant la tasca que va fer. Era tan espectacular que ens angoixava una mica fer-lo malbé. Però després de pensar-nos-ho vam agafar el pinzell i vam començar a pintar. Quan es va acabar ens el vam mirar. Era emocionant: semblava que estiguéssim mirant realment l'horitzó amb tots aquells blaus ataronjats. El Salvador va fer els retocs del final. Va ser molt entretingut però també molt cansat: encara que no ho semblava, estar tanta estona agenollat anant amunt i avall buscant pinzells, pintures...! després netejar-ho tot! Vam aprofitar per fer-li preguntes:

- Des de quan t'encarregues dels decorats de l'escola?

Les primeres obres no tenien decorats. Quan va marxar el professor que es feia càrrec del teatre i els tutors vam ocupar el seu lloc, vaig començar a fer-los.

- Com se t'acudeixen els dibuixos?

Primer penso en l'obra i faig l'esbós, després dibuixem sobre la tela i pintem.

- T'agrada fer els decorats o ho fas com una obligació?

M'agrada. És la meva feina i m'entusiasma.

- Quins alumnes tries perquè t'ajudin?

Normalment els que tenen més habilitat i els agrada més. Sovint de la meua classe perquè és més fàcil i còmode. Bàsicament gent que gaudeixi fent-ho.

Alba Sanz
i Carla Márquez, 2n ESO B

El grup de teatre. Mar i cel: Barcelona-Berlin-Manresa

Fa quatre anys vam iniciar el grup de teatre extraescolar de 3r i 4t d'ESO. Vam començar, com diríem popularment, amb un esclap i una espartenya. Només teníem l'experiència de fer teatre a l'escola. Però amb il·lusió, nervis, bona fe i migdies ho vam tirar endavant. Més ben dit, ho van tirar endavant. Sempre he dit que jo em limito a obrir i tancar portes i fer algun crit de tant en tant. Vam representar "Amnèsia amb regalèsia", "Pis per llogar" i "El malalt imaginari". Aquest any hem volgut pujar un pis més. Representarem «*Mar i Cel*». Dos alumnes, el Joan i la Francina, van fer uns arranjaments del muntatge de Dagoll Dagom i ens hem animat. Estem treballant en decorats nous (evidentment amb el Salvador Plans), diferents nivells d'escenari, molt atrezzo (estem buscant caixes, espases, punyals, cordes... per tot arreu!). Tots els components del grup, la Jenifer, la Judit, el Joan, l'altre Joan, el Cesc, el Ferran, la Nora, la Francina, l'Èric, el Dario, la Gisela, l'Eduard, hi estan implicats. És un fantàstic equip de treball. Amb diferents graus d'experiència teatral, amb més o menys vergonya a l'hora de fer playback (és més difícil del que us penseu!). Escric això abans de saber com sortirà. Però independentment del resultat, (molta merda!) gaudim de l'aprenentatge que suposa iniciar un projecte més complicat.

M. del Mar Orriols, professora d'ESO

Conversa amb Josefina Piquet

Josefina Piquet i les dones de la guerra

- Ei, una pregunta. Tu te'n recordes d'aquella xerrada tan emocionant que ens va fer la Sra. Josefina Piquet?

- Oh, i tant! Ens va explicar que amb tan sols cinc anys va patir un bombardeig, a l'època de la Guerra Civil Espanyola. El que no recordo és on va succeir...

- A Figueres! Va quedar atrapada entre les runes d'una casa, poc després que els avions del bàndol feixista italià bombardegessin la ciutat.

- És veritat. Però el que no entenc és com una nena pot recordar aquests fets?

- Bé, les circumstàncies li devien crear un impacte tan fort que va quedar traumatitzada i va decidir oblidar-ho tot; va complir cinquanta anys de vot de silenci. Inconscientment, va decidir arraconar-ho a la memòria com si res no hagués passat.

També recordo que va dir que després del bombardeig, juntament amb la seva mare i milers d'exiliats, va enfilem camí cap a França. Van haver de recórrer la frontera nevada a peu!

- Que dur! I a sobre, un cop a França, va patir el rebuig de tots els nens francesos a l'escola de Mayet (Dordogne, on ella residia), excepte de la Françoise, una amiga amb la que va passar els onze anys que va romandre a França.

- Va ser una llàstima haver de separar-se després de tot el que havien compartit juntes.

- Però no van perdre el contacte per sempre! Fa sis anys, la Josefina va decidir cercar aquesta amistat per retrobar-se amb ella.

- Va ser molt emotiu! Però la història continua. Ara, la Josefina vol compartir les seves experiències i exterioritzar la nena que porta dins, i així, ha estat coordinadora de l'associació "Dones del 36".

- Aquesta agrupació està formada per algunes de les dones que van patir la Guerra Civil i que estan disposades a compartir les seves vivències.

- Sí, però, malauradament, a causa de l'avançada edat de les seves components, fa uns mesos, el grup s'ha dissolt.

- És una llàstima, però bé, nosaltres vàrem treure molt de profit d'aquella xerrada.

- De fet, ens podríem quedar amb el consell que sempre dona als joves: acceptar, ajudar i estimar els nous, perquè tenen el cor de dol, com ella el va tenir lluny de la seva pàtria catalana!

Letizia Zamora i Gerard Puigoriol, 4t ESO B